

Post-hbo-opleiding leert integraal denken

Erkenning voor 'de onmisbare schakel'

De eenjarige opleiding Bouwprocesmanagement van de stichting SKOOB is officieel erkend als post-hbo-opleiding. De vijfde leergang start in september. Bestuurssecretaris/kerndocent techniek Jan Pieter van Dalen en cursusleider Hajé van Egmond over nut en noodzaak van de bouwprocesmanager.

Tekst: Paul Diersen Beeld: SKOOB

De onmisbare schakel, zo wordt hij door de Stichting Kennisoverdracht, Onderzoek en Ontwikkeling Bouwprocesmanagement in het logo op de website genoemd. De bouwprocesmanager. Een nieuwe rol, zonder dat die rol overigens heel duidelijk gedefinieerd is. Werkvoorbereiders melden zich aan, projectleiders, hoofduitvoerders, maar ook docenten van de opleidingen bouwkunde. Vier leergangen zijn inmiddels geweest en de officiële erkenning door CPION

(het Centrum voor Post Initieel Onderwijs Nederland), is 'een mooie kroon op het werk en vooral erkenning voor de integraal bouwprocesmanager', schrijft de stichting in het persbericht.

Waarom heeft de bouw een bouwprocesmanager nodig?

Van Dalen: "De opleiding is zeven jaar geleden door Harry Nieman en een aantal directeurs uit het bedrijfsleven opgericht, omdat ze zagen dat de huidige hbo-instellingen te fragmenta-

risch mensen afleveren. En omdat ze zagen dat in het bedrijfsleven mensen een stuk integraal denken missen. Er is tijdens een bouwproject soms behoefte om er net even bovenuit te stappen. Hetzij vanuit een opdrachtgeversrol, hetzij vanuit een aannemersrol."

Een soort helikopterkwaliteit?

"Ja. Ik begeleid zelf wat grote projecten vanuit mijn rol als kwaliteitsborger (bij Nieman Kwaliteitsborging, red.). Daar zie ik dat: goede projectmanagers die weten boven de materie te staan. Die zijn spin in het web, weten wanneer ze wat kunnen vragen van mensen, weten waar ze naartoe werken. Ze hebben het eind voor ogen. Daarin zit het succes verscholen." Van Egmond: "Bij veel bedrijven vindt deze opleiding intern plaats. Ervaren rotten die jonkies meenemen en dan proberen om deze kennis bij te brengen. Een aantal bouwbedrijven (waaronder Van Wijnen en TBI met ERA Contour, Koopmans en Comfort Partners, red.) en installatiebedrijven (Unica, Brink Climate Systems, Schouten Techniek, red.) hebben gezegd: we kunnen beter onze krachten bundelen en dat gezamenlijk gaan doen vanuit SKOOB. In praktijktrainingen bij bedrijven leer je een heleboel zaken, maar we proberen hier bij SKOOB ook de achtergronden en theoretische basis mee te nemen. Net dat stapje extra mee te geven."

De opleiding is ontstaan omdat de huidige hbo-instellingen te fragmentarisch mensen afleveren.

Wat is dat extra stapje?

Van Dalen: "We stimuleren integraal denken heel erg. Er is bijvoorbeeld een blok bouw- en installatietechniek, met superspecialisten van TNO, Antea Group, ABT en AT Osborne. Mensen die weten hoe het op hun vakdiscipline werkt. Zij spuien niet alleen kennis, maar leggen die integraliteit uit. We zoeken ook heel nadrukkelijk naar een mix van mensen die een installatietechnische achtergrond hebben en mensen die uit de bouwwereld komen, om die bouw- en installatiewereld dichterbij elkaar te brengen."

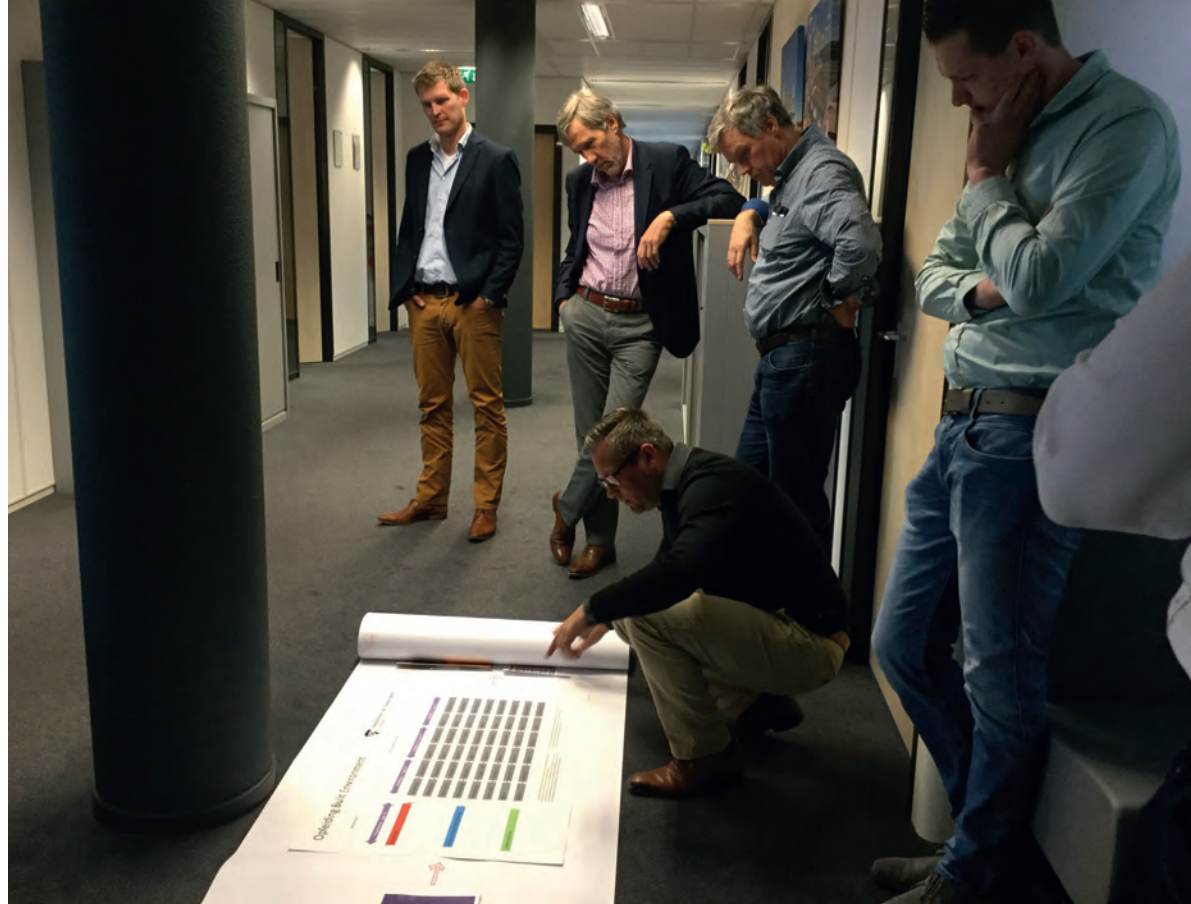
Van Egmond: "Ook binnen de bouw zoeken we weer naar diversiteit. Onder deelnemers zijn mensen van BAM en ERA Contour, die heel erg bezig zijn met de klant en de koper. Daarnaast zijn er ook mensen van bouwers die hun omzet halen in de kleinschalige renovatie. Daar zie je heel andere processen. Wat mooi is om te zien: in die renovatiemarkt zitten heel nuttige dingen die met name in de nazorg in de nieuwbouw weer heel erg van pas komen."

"We proberen hierbij de balans tussen proces en inhoud overeind te houden. Want je ziet vaak bij bouwprojectmanagement dat het bijna contract-beheersing wordt. Dat kent een hoog abstractieniveau: het gaat alleen maar over cijfers, getallen en planning. Wat wij ze ook leren, is hoe ze cruciale details kunnen beoordelen. Deelnemers hoeven niet echt ontwerpers te worden, ze hoeven ook niet echt te kunnen bouwen, maar moeten wel inzicht hebben in technische zaken."

Van Dalen: "We hebben daar wel eens discussies over met deelnemers. Is de bouwprocesmanager nou een duizendpoot, moet hij alles weten? Nee, maar hij moet wel alles kunnen overzien. Zijn persoonlijkheid in kunnen zetten en de goede vragen kunnen stellen. De opleiding richt zich ook heel sterk op persoonlijke groei en ontwikkeling."

Is een bouwprocesmanager ook nuttig voor kleinere bouwbedrijven?

Van Egmond: "Zeker. We hebben iemand die bij een kleiner bouwbedrijf werkt, dat actief is in beheer en onderhoud voor corporaties. Hij zit zelf in de werkvoorbereiding en ziet een gat naar de uitvoering toe. Wat hij uit deze opleiding haalt, is hoe hij in zijn huidige baan kan zorgen dat hij die uitvoering een stuk makkelijker maakt."

"We zoeken heel nadrukkelijk naar een mix van mensen die een installatietechnische achtergrond hebben en mensen die uit de bouwwereld komen."

Leren hoe hij beter kan sturen en anticiperen op het hele bouwproces."

Van Dalen: "Deelnemers die bij kleinere, regionaal werkende aannemers werken, leren juist weer veel van de landelijke ontwikkelingen. Een deelnemer van BAM heeft bijvoorbeeld iets over augmented reality verteld in de les. Dat vinden ze prachtig. Voor kleinere bedrijven is het zover nog lang niet, maar ze voelen wel welke kant het op gaat. Daarbij: wat we in de opleiding uitleggen zijn onderwerpen die ook bij kleinere bedrijven aan de orde komen."

Hoe belangrijk is die officiële erkenning?

Van Egmond: "Die betekent dat de opleiding is beoordeeld en gevalideerd op post-hbo-niveau en inhoudelijk relevant is bevonden voor het vakgebied. In een sollicitatieprocedure kan een HR-medewerker in de database nagaan dat de sollicitant iemand is met een aantoonbaar post-hbo-niveau. Dit maakt het meer dan een cursus. Het geeft een erkend papertje achteraf." 📄

www.bouwprocesmanagement.org

Meerwaarde voor het bedrijf

Een deelnemer aan de opleiding studeert in het laatste blok af binnen zijn eigen bedrijf, op een zelf gekozen opdracht. Kernvragen: wat gebeurt er binnen mijn organisatie waar ik het verschil kan maken? En waar kan ik me in mijn situatie het beste in doorontwikkelen?

Van Egmond: "Wat vaak een interessante vraag is: hoe staan interne bedrijfsprocessen op papier, hoe matcht dit met de werkelijkheid en hoe is dat te verbeteren? En kom als deelnemer dan met verbetervoorstellen. Dat is voor velen een kluit en daar zie je dat post-hbo-niveau echt in terug. De meeste deelnemers zijn gewend om vooral met handjes te werken. Het is leuk om te zien hoe ze ook in dat proces groeien vanaf de eerste presentaties."

Belangrijk is de begeleiding vanuit het bedrijf, noemt Van Egmond tot slot. "Het bedrijf moet er ook echt voor kiezen. Deelnemers moeten de ruimte krijgen om de opleiding deels binnen werktijd te doen en binnen het bedrijf moet er iemand zijn die ze helpt. Dat is belangrijk. Daar leiden we voor op. Niet voor het papertje, maar om meerwaarde voor het bedrijf te kunnen leveren."

Van Dalen: "En uiteindelijk voor de eigen persoonlijke groei en ontwikkeling waarmee deze meerwaarde wordt bereikt."